

## Ny Vin og gamle Læderflasker.

—o—

At lede efter Kvindesagen i det Sammensurium af halve og hele Standpunkter, halve og hele Fremskridt, Kompromiser, Mistænkeliggørelser, lyrisk Svada og utilsløret Prokuratorfif, der som en klam og vaad Sky har lagt sig om den opstaaende Grundlovssol, det er ligesaa haabløst som (sans comparaison) at lede efter en Synaal i en Skarnfjerding.

Kvindesagen er i Øjeblikket for alle Partier den knusende Lige gyldighed; man frygter den ikke — elsker den endnu mindre; man er stiltiende blevne enige om at lade den gaa til Bunds i den sorte Gryde som „den, der kommer allersidst“.

Sol eller Maane? — Højre eller Venstre? — Radikal eller Socialdemokrat? — Naar Valget er truffet, saa op i Gryden med Kvindesagen, at den kan koge rigtig bramt sammen med alle de andre Sager, saa den ikke er til at kende igen den Dag, Maden sættes paa Bordet.

Til Gengæld er ogsaa Grundlovssagen for Kvindesagens sande Venner lige ved at blive en knusende Lige gyldighed. Den Dag Dansk Kvinde samfunds Koldingsresolution, Kvindesagens eneste selvstændige Votum i Forfatningssagen, blev smidt i Ministerens Papirskurv som en værdiløs Papirslap, den Dag gik det op for Kvindesagens Venner, at Kvindernes Medbestemmelsesret er ikke anerkendt i Danmark, — at den Valgret, man nu er i Begreb med at give os, meget let kan afsløre sig som det rene „bluff“, hvis Kvinderne er godtroende nok til at lade sig „bluffe“.

Tre Gange er Kvinder nu gaaet til Valg i Norge uden at det endnu er lykkedes dem at faa en eneste Kvinde ind i Stortinget. „Det er fordi, at Kvinderne ikke talrig nok melder sig ind i Partierne,“ siges der.

Men er det Kvindernes Fejl alene? Kunde det ikke tænkes at være fordi Partierne, som de er, ikke tilfredsstiller Kvinderne?

„Man skal ikke hælde ny Vin paa gamle Læderflasker,“ staar der i Skriften.

Skulde det være Angsten for de gamle Læderflasker, som i Øjeblikket holder Kvinderne udenfor det politiske Liv i Norge, — og har vi ikke Grund til at tro, at det samme vil blive Tilfældet her?

Det er ikke saa længe siden, at en anset demokratisk Fører her hjemme sagde paa et Møde, at Forholdstalsvalgmaaden var en farlig Ting, fordi den aabnede Mulighed for nye Partidannelser. Det er ikke vor Sag at tage Standpunkt for eller imod Forholdstalsvalg, men er det Meningen, at en Grundlov, som smykker sig med Ordene almindelig Lighed og Frihed, skal lægge sig hindrende i Vejen for Nydannelser, at den skal være et gensidigt Assuranceforetagende mellem de bestaaende Partier om deres fortsatte Bestaaen <sup>xi</sup> al Evighed — da bør Kvinderne være paa deres Post og forstaa, at „den, som kommer allersidst“, har en større Part i Fremtiden end baade den, der kom først, og den, der kom næstsidst, og denne Fordel har de ikke Lov at forspilde.

Det er karakteristisk for den Grundlovssituation, Mændene har skabt, at Kvindesagen i Danmark i Øjeblikket beskæftiger sig med alt andet end Grundlovssagen, med Familieret, med Børneforsorg, med Ungdommens Undervisning. Skylden er ikke vor, det er ikke os, der har sat os selv udenfor Forhandlingerne om Danmarks fremtidige Forfatning, men vi indrømmer, det burde have været anderledes. Disse Forhandlinger burde have opslugt al vor Tid og al vor Interesse i dette Øjeblik, saa sandt som de drejer sig ogsaa om det Grundlag, hvorpaa vi skal føre vor Kamp videre i Fremtiden.

Men for at det kunde ske, skulde Kvindernes Valgret have mødt alene frem for Partiernes Skranker, og hver Mand i Landet skulde Ansigt til Ansigt med den alene have erklæret sig for eller imod. Da havde der været Grund til at feste for Kvindernes Valgret, da havde Kvindesagen i Danmark faaet sin fulde Anerkendelse. Nu smugles Kvindevalgretten ind ad en Bagdør som en Ting, man daarlig vil være bekendt, og dens endelige Sejr drukner i Sejrsskrigene fra et andet Opgør.

Mænds og Kvinders Opgør er skudt ud, — paa hvor lang Tid, kan ingen sige, — men det vil komme en Dag, socialt, økonomisk og politisk — de gamle Læderflasker kan ikke blive ved at rumme den nye Vin, naar den begynder at gære, vil de sprænges. Da gælder det om at have de nye Læderflasker rede, at Vinen ikke skal spildes.

## Syerskernes Organisationsret.

—o—

Vi skrev i forrige Nr. om en Konflikt i Kolding mellem en Fabrikant og hans Syersker, som han havde forment at indmelde sig i en Fagforening. Vi har senere erfaret, at denne Fabrikant beskæftiger 80—90 Arbejdersker paa sin Fabrik og desuden et stort Antal Hjemmesyersker. Antallet af Syersker, som blev afskedigede, fordi de havde skrevet under paa, at de vilde indtræde i en Fagforening, er henimod halvfjers. — Kvinder i Kolding, hvoriblandt et betydeligt Antal af Dansk Kvinde samfunds Medlemmer, samlede den 25. Februar til et Møde, afholdt af den sociale Kvindeforening. Fru Andree Brochmann indledte og talte varmt de afskedigede Syerskers Sag; ogsaa D. K.s Kredsformand, Fru Clay Petersen, og Kvindevalgretsforeningens Formand, Frk. Læge Thøger Sørensen, udtalte deres Misbilligelse af vedkommende Fabrikants Overgreb. I sin Tale kom Fru Brochmann ogsaa ind paa Spørgsmaalet om Natarbejdsforbud for Kvinder og udtalte sit Haab om, at det maatte lykkes Socialdemokraterne engang at føre dette Forbud igennem. Under den paafølgende Diskussion udtalte Frk. Thøger Sørensen sin Forundring over, at Fru Brochmann vilde støtte et saadant Forbud, naar andre socialdemokratiske Kvinder havde protesteret imod det. Hun vilde som Læge hævde, at Natarbejde ikke var til Skade for Kvindernes Sundhed, eftersom det forbedrede deres økonomiske Kaar.

En Kreds af Mænd og Kvinder i Kolding, deriblandt ogsaa mange af D. K.s Medlemmer, indbød derefter til et Protestmøde den 4. Marts, hvor over tusinde Menesker var til Stede, og mange maatte gaa, fordi der ikke var Plads. Der vedtoges her en Protest imod vedkommende Fabrikants Handlemåde og stilledes i denne Krav om, at de arbejdende Kvinder lige saa fuldt som de arbejdende Mænd uhindret af Arbejdsgiveren skulde have Lov til at indtræde i de Foreninger, de ønsker at være Medlemmer af.